

SAMLEKVOTE AV BUNNFISK FOR KYSTFLÅTEN – EVALUERING OG EVENTUELL VIDEREFØRING AV SAMLEKVOTEORDNINGEN.

1. SAMMENDRAG OM ENDRINGER I FORHOLD TIL ÅRETS REGULERINGER.

Fiskeridirektøren foreslår at man viderefører ordningen med samlekvote som reguleringsform for fartøy under 15 meter i gruppe I torsk som fra 2003 også utvides til å omfatte hyse og sei. Videre innføres samlekvote som reguleringsform for fartøy i den nye gruppe II i fisket etter torsk, hyse og sei. Samlekvote vil være garanterte og vil omfatte torsk, hyse og sei nord for 62°N. Omregningsfaktorene mellom artene foreslås satt slik: 1 kg sei = 0,25 torskkeenheter, 1 kg hyse = 0,7 torskkeenheter og 1 kg torsk = 1 torskkeenhet. I 2003 er det tillatt å fiske inntil 75% av samlekvoten som torsk i gruppe I og 80% i gruppe II.

2. BAKGRUNN FOR SAMLEKVOTEREGULERINGEN

I 2001 ble det gjennomført et pilotprosjekt med samlekvote for fartøy i kystflåten som fisket torsk, hyse og sei med konvensjonelle redskaper i området nord for 62° nord. 187 fartøy deltok. Alle lengdegrupper for kystflåten under 28 meter var representerte i pilotprosjektet som med hensyn til utvalgte fartøy også hadde en rimelig god geografisk spredning.

På bakgrunn av en omfattende høringsprosess høsten 2001 fremkom det nokså klart at aktørene i næringene så vel som representanter for Fiskeridirektoratets ytre etat stilte seg positivt til bruk av samlekvote som reguleringsmetode.

3. SAMLEKVOTEREGULERINGEN I 2002

3.1. Parametrene for reguleringsopplegget

På bakgrunn av erfaringene fra pilotprosjektet ble det vedtatt å videreføre samlekvote som reguleringsmetode i 2002, men da ikke som et nytt pilotprosjekt, men som erstatning for store deler av reguleringsopplegget for kystflåten i årene før 2002. Dette innebar bl.a. at det i motsetning til i pilotprosjektet, ikke var frivillig å delta i samlekvotereguleringen. På grunn av at det ikke var etablert en gruppe I som også skulle omfatte hyse og sei, ble det nødvendig å ta utgangspunkt i de fartøy som hadde adgang i gruppe I torsk. Med virkning for 2002 ble det derfor vedtatt å innføre samlekvoteregulering med følgende parametere:

- Samlekvote reguleringen omfatter fisket etter torsk, hyse og sei med konvensjonelle redskaper i området nord for 62° nord.
- Alle fartøy under 15 meter største lengde med adgang i gruppe I torsk er underlagt samlekvoteregulering.
- Lengdegruppene i Norges Fiskarlag sitt Landsmøtevedtak 7/01 (Finnmarksmodellen) er lagt til grunn (For samlekvotefartøyene betyr det lengdegruppene 0-9,99 meter og 10-14,99 meter).
- For å regne om til et kvantum samlekvote pr. fartøy er hysekvotene omregnet med faktor = 0,7 og seikvotene med faktor = 0,3.

- For torsk er gjeldende kvotestige med meterintervaller videreført, mens maksimalkvotene for hyse og sei er differensierte for fartøy over og under 10 meter.
- Maksimalt 90 % av samlekvoten kan fiskes som torsk. Dette er ansett som et kompromiss mellom på den ene side å ikke hindre den frie tilpasningen innenfor et tildelt kvantum samlekvote, og på den andre side begrense et eventuelt stort overfiske av torsk.
- I tillegg til et kvantum på 53.613 tonn torsk, er 11.672 tonn hyse og 20.737 tonn sei avsatt til samlekvotereguleringen av gruppekvotene på henholdsvis 25.845 tonn hyse og 51.406 tonn sei til konvensjonelle fartøy under 28 meter.
- Bifangst må dekkes innenfor hvert fartøy sitt kvantum av samlekvote.
- Eventuelle refordelinger på grunn av utviklingen i fisket til andre grupper vil ikke omfatte fartøyene i samlekvotereguleringen. Den eneste aktuelle justeringen av kvotene ville være en intern refordeling fordi reguleringsopplegget hadde vært for stramt fra årets begynnelse.
- Kvotene i samlekvotereguleringen skal være garanterte. Samlekvotefartøyene vil ikke bli stoppet; dette uavhengig av stopp for andre grupper og hvordan det reelle fangstuttaket måtte bli i forhold til de tre målartene torsk, hyse og sei. Om det for eksempel skulle vise seg at samlekvotefartøyenes fiske ville medføre overfiske på torsk og underfiske på hyse og sei, ville fisket likevel ikke bli stoppet.

3.2. Utviklingen i fisket

Da samlekvotereguleringen ble iverksatt pr. 01.01.02 var reguleringen basert på de kvoter som fremgår av Tabell 1 nedenfor:

Tabell 1. Samlekvoter pr. fartøy. 01.01.02. Torsk, hyse, sei i tonn og summen av disse uttrykt som kvantum samlekvote – dvs. i torskkeenheter, pr. lengdegruppe.

Lengdegruppe	Samle-			
	Torsk	Hyse	Sei	kvote
0 - 6,99 m	17,4	14,0	18,0	32,6
7 - 7,99 m	21,2	14,0	18,0	36,4
8 - 8,99 m	23,7	14,0	18,0	38,9
9 - 9,99 m	29,9	14,0	18,0	45,1
10 - 10,99 m	34,0	17,5	28,8	54,9
11 - 11,99 m	43,9	17,5	28,8	64,8
12 - 12,99 m	53,7	17,5	28,8	74,6
13 - 13,99 m	66,9	17,5	28,8	87,8
14 - 14,99 m	76,8	17,5	28,8	97,7

Tabell 2. Antall utdelte kvoter av torsk, hyse og sei i tonn pr. lengdegruppe og totalt. Utdelte kvoter som sum tonn samlekvote.

Lengdegruppe	Antall fartøy 2002 ¹	SUM UTDELTE KVOTER AV:			Sum samlekvoter 2002
		av torsk	av hyse	av sei	

0 - 6,99 m	30	522	420	540	978
7 - 7,99 m	86	1 823	1 204	1 548	3 130
8 - 8,99 m	214	5 072	2 996	3 852	8 325
9 - 9,99 m	398	11 900	5 572	7 164	17 950
10 - 10,99 m	599	20 366	10 483	17 251	32 879
11 - 11,99 m	101	4 434	1 768	2 909	6 544
12 - 12,99 m	184	9 881	3 220	5 299	13 725
13 - 13,99 m	107	7 158	1 873	3 082	9 394
14 - 14,99 m	181	13 901	3 168	5 213	17 682
Sum	1 900	75 057	30 702	46 858	110 606
Fordeling i % av samlekvoter		68 %	19 %	13 %	100 %
Gruppekvoter		53 613	11 672	20 737	68 005
Overregulering		40 %	163 %	126 %	63 %

¹ Antall fartøy pr 1/1 – 2002.

Tabell 3. Oppfisket kvantum av torsk, hyse og sei i tonn av fartøyene i samlekvotereguleringen. Fangst pr. 3. november.

Lengdegruppe	Torsk	Hyse	Sei	Sum	Sum samlekvoter	Torsk i %	Hyse i %	Sei i %
0 - 6,99 m	138	14	20	172	154	80 %	8 %	12 %
7 - 7,99 m	713	93	164	970	827	74 %	10 %	17 %
8 - 8,99 m	2 647	331	838	3 816	3 130	69 %	9 %	22 %
9 - 9,99 m	8 455	1 196	1 669	11 320	9 793	75 %	11 %	15 %
10 - 10,99 m	20 699	3 204	3 911	27 814	24 115	74 %	12 %	14 %
11 - 11,99 m	3 681	562	757	5 000	4 302	74 %	11 %	15 %
12 - 12,99 m	10 269	1 259	2 003	13 531	11 751	76 %	9 %	15 %
13 - 13,99 m	5 654	724	917	7 295	6 436	78 %	10 %	13 %
14 - 14,99 m	14 579	2 512	3 432	20 523	17 367	71 %	12 %	17 %
Sum	66 835	9 895	13 711	90 441	77 875	74 %	11 %	15 %
Gruppekvote	53 613	11 672	20 737	86 022	68 005			
Over/underfiske i tonn	13 222	-1 777	-7 026	4 419	9 870			
Over/underfiske i %	25 %	-15 %	-34 %	5 %	15 %			

Tabell 4. Samlekvoteordningen. Fangst i tonn pr 3. november 2002 fordelt etter fylke.

Fylke	Torsk	Hyse	Sei	Sum	Torsk i %	Hyse i %	Sei i %
Finnmark	15 587	3 358	998	19 943	78 %	17 %	5 %
Troms	14 229	2 005	1 696	17 930	79 %	11 %	9 %
Nordland	26 137	3 179	7 055	36 371	72 %	9 %	19 %
Nord Trøndelag	1 964	194	429	2 587	76 %	7 %	17 %
Sør- Trøndelag	2 243	70	546	2 859	78 %	2 %	19 %
Møre og Romsdal	4 845	736	2 374	7 955	61 %	9 %	30 %
Sogn og Fjordane	1 014	203	263	1 480	69 %	14 %	18 %
Hordaland	259	108	88	455	57 %	24 %	19 %
Rogaland	115	6	192	313	37 %	2 %	61 %
Vest Agder	442	36	71	549	81 %	7 %	13 %
Sum	66 835	9 895	13 712	90 442	74 %	11 %	15 %

En sammenholding av tabellene 2, 3 og 4 viser at fangstfordelingen på de tre artene er "skeiv" i det torsk kvotene er overfisket, mens hyse- og seikvotene er underfisket. Dette kan skyldes flere forhold. Rapporter fra feltene antyder at tilgjengeligheten på skrei i perioder var svært bra sammenlignet med året før. I 2002 er landet i alt vel 44.000 tonn skrei, vel 14.000 tonn mer enn året før.

En av intensjonene var at samlekvotefartøyene skulle ha garanterte kvoter. Dette innbar også at de ikke skulle få del i eventuelle refordelinger i løpet av året. I forbindelse med at TAC for sei nord for 62° nord ble økt fra 152.000 til 162.000 tonn i sommer, fikk også samlekvotefartøyene økt sitt kvotegrunnlag ved at seikvotene i samlekvotene ble økt med 7%. Denne kvoteøkningen kunne imidlertid ikke omgjøres til torsk som fortsatt var begrenset til maksimalt 90 % av samlekvoten pr. 1. januar. Denne økningen kunne la seg forsvare også i forhold til filosofien bak samlekvoteregulering fordi økningen i TAC representerte et helt nytt tilleggskvantum for alle fartøy som fisker sei.

Bl.a. på grunn av den svake fangstutviklingen i seinotfisket nord for 62° nord på sensommeren/tidlig høst, ble det nødvendig å refordele seikvoten til fartøy som fisker med konvensjonelle redskap. Fra og med 20. september har fartøy over 15 meter som fisker sei med konvensjonelle redskap ikke hatt noen kvantumsbegrensning pr. fartøy. Samlekvotefartøyene fikk også være med på denne refordelingen da samlekvotefartøy kunne fiske fritt fra og med 24. september. Men det var et krav at fartøyet måtte ha fisket sin samlekvote.

Å gi et fritt fiske på sei til fartøyene i samlekvotereguleringen har imidlertid en del problematiske sider: Det kan argumenteres at overfisket på torsk ikke dekkes inn på en biologisk og forvaltningsmessig forvarlig måte. Dessuten undermineres hele hovedtankegangen bak samlekvotereguleringen, nemlig at den enkelte fisker har et kvantum som det må husholdes med på årsbasis. En må i denne sammenhengen også huske på at samlekvotefartøyene har hatt fiskemuligheter gjennom hele året, mens både torsk fisket og hyse fisket har vært stengt i lange perioder for konvensjonelle fartøy over 15 meter. I tillegg innebar fritt fiske etter sei for samlekvotefartøyene at man måtte tillate bifangst av torsk ut over fartøyet samlekvote.

3.3. Evaluering av samlekvoteordningen i 2002.

Samlekvotereguleringen for fartøy under 15 meter har ikke vært gjenstand for en egen høringsprosess på samme måte som evalueringen av pilotprosjektet høsten 2001. Det er imidlertid Fiskeridirektøren sin oppfatning at samlekvotereguleringen stort sett er svært positivt mottatt både av fiskerne og av kontrollinstansene. Målsettingen om å skape mer ro i fisket og redusere kappfisket, slik at de enkelte fiskere bedre kan utnytte lokale fortrinn, synes i stor grad å være oppnådd. Viktig for evalueringen av samlekvotereguleringen er også positive uttalelser fra årsmøtene i fylkesfiskarlagene; dessuten har mange enkeltfiskere gitt uttrykk for å være svært fornøyde med samlekvotereguleringen, særlig fordi den har bidratt til å redusere driftskostnadene sammenlignet med tidligere år.

Samlekvoteordningen har således mange gode egenskaper. På grunn av at kvotene er garanterte mister imidlertid Fiskeridirektøren det styringsverktøy som ligger i det å kunne stoppe fisket når en gruppekvote er tatt. I samlekvoteordningen har Fiskeridirektøren tre muligheter til å påvirke utviklingen i fisket; den ene er omregningsfaktorene, den andre er størrelsen på tillatt torskeandel, og den tredje er overreguleringsgraden for de 3 artene.

For 2002 kan det konstateres at samlekvoteordningen har ført til et alt for stort uttak av torsk, og et alt for lite uttak av sei. Overfisket av torsk er et alvorlig problem som må løses, og viktigste utfordring ved fastsettelse av ordningen for 2003 blir å få eliminert overfisket. Dette vil etter Fiskeridirektørens oppfatning være en sentral forutsetning for at ordningen skal kunne fortsette i årene som kommer.

Det må understrekes at en grunnleggende forutsetning for hele ordningen er at dersom en art blir overfisket, må dette oppveies av at en annen art blir underfisket. I tillegg må det være slik at et slikt underfisket kvantum ikke refordes til andre grupper, men faktisk forblir ufisket i angjeldende år.

4. SAMLEKVOTEREGULERING I 2003.

4.1. Fartøygruppene og gruppekvoter

En vesentlig forskjell på 2003 sammenlignet med 2002 er at med virkning fra 1. januar 2003 vil gruppe I for konvensjonelle fartøy under 28 meter utvides til også å omfatte fartøy med adgang til å delta i fisket etter hyse og sei. Med denne nye adgangsreguleringen på plass vil det i prinsippet være enklere å videreføre hovedelementene i samlekvotereguleringen etter torsk, hyse og sei da dette betinger at det tas utgangspunkt i fartøy som er underlagt adgangsregulering. For 2003 vil en således ta utgangspunkt i den nye gruppe I når parametrene for samlekvotereguleringen skal utformes.

Det er mer enn 10 ganger så mange fartøy i samlekvotereguleringen i 2002 sammenlignet med pilotprosjektet i 2001. Fra enkelte hold er det gitt uttrykk for at også de større fartøyene i kystflåten samt enkelte grupper i havfiskeflåten også bør reguleres med samlekvoter. Selv om det isolert sett kan argumenteres for at samlekvoteregulering også bør kunne innføres for de større fartøyene, er denne reguleringsmetoden etter Fiskeridirektørens sitt syn først og fremst velegnet for de mindre fartøyene med mindre mobilitet og dermed mindre muligheter til å kunne delta i forskjellige typer fiskerier. Dessuten er Fiskeridirektøren av den oppfatning at samlekvotereguleringen ennå ikke har funnet sin endelige form; en god del erfaring gjenstår derfor å vinne før denne reguleringsmetoden eventuelt kan anvendes også i forhold til større fartøy.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøy under 15 meter i den nye gruppe I med adgang til å fiske torsk, hyse og sei, reguleres med samlekvoter i 2003.

Når det gjelder fartøy i gruppe II, vurderte Fiskeridirektøren å innføre en samlekvoteregulering før Reguleringsrådets møte i november i fjor, men fant dette vanskelig så lenge hyse- og seifisket ikke var lukket. Da det nå er innført en adgangsbegrensning i hyse- og seifisket, er Fiskeridirektøren innstilt på å utvide ordningen med samlekvoter til også å omfatte fartøy i gruppe II til erstatning for dagens reguleringsopplegg for denne gruppen. For fartøy i gruppe II, som i all hovedsak består av mindre og ikke helårsdrevne kystfartøy vil en samlekvoteordning medføre et enklere reguleringsopplegg som burde være velegnet for denne fartøygruppen.

Fiskeridirektøren vil derfor foreslå at fartøy i gruppe II sitt fiske etter torsk, hyse og sei nord for 62°N, reguleres med samlekvoter i 2003.

4.2. Omregning av hyse og sei til torskeenheter

Omregningsfaktorene bør som hovedregel stå fast for et helt kalenderår, bla. for å skape forutsigbarhet når det gjelder kvotegrunnlaget for de enkelte fiskere med samlekvote. Omregningsfaktorene bør også i utgangspunktet i stor grad gjenspeile de reelle prisforholdene i markedet, men bør kunne avvike fra disse dersom en ønsker å stimulere til økt uttak av en av artene.

I 2002 er som kjent omregningsfaktorene fastsatt slik at ett tonn torsk = 0,7 tonn hyse og 0,3 tonn sei. Tabell 5 nedenfor viser en del prisrelasjoner mellom torsk, hyse og sei omsatt i Norges Råfisklag sitt distrikt fra 1999 og til nå i 2002.

Tabell 5

	1999	2000	2001	2002	Gjeldende faktorer
Torsk	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Hyse	0,76	0,79	0,82	0,77	0,70
Sei	0,38	0,31	0,33	0,33	0,30

Tabellen viser at den faktiske prisdifferansen mellom torsk og hyse på den ene side, og torsk og sei på den andre, har vært mindre enn de faktorene som ble lagt til grunn for årets regulering. Dersom faktorene på hyse og sei er lavere enn det faktiske prisforholdet mellom de to artene og torsk, burde dette teoretisk sett stimulere til økt fiske av både sei og hyse. Et annet forhold som påvirker bildet i motsatt retning er at tilgjengelighet og driftskostnader i torskefisket helt åpenbart har vært lavere enn driftskostnadene i hyse- og seifisket.

En har i øyeblikket ikke grunnlag til å forvente at det skal skje større endringer i de relative prisforhold mellom artene i 2003.

Erfaringene fra fisket i år tyder på at spesielt seifaktoren ikke har vært tilstrekkelig gunstig til at en større del av kvoten skulle blitt fisket som sei. For å stimulere til et økt uttak av sei innenfor samlekvoteordningen, vil derfor Fiskeridirektøren foreslå å redusere faktoren til 0,25.

Fiskeridirektøren foreslår at omregningsfaktorene til torskeenheter settes til 0,7 for hyse og 0,25 for sei.

4.3 Begrensning på fiske av en art innenfor samlekvotene.

Som kjent kan maksimalt 90 % av samlekvoten pr. fartøy fiskes som torsk etter 2002-reguleringen. For hyse og sei gjelder ingen slike begrensninger.

I forkant av 2002-reguleringen foreslo Norges Fiskarlag at maksimalt 70 % av samlekvotegrunnlaget skulle kunne fiskes som torsk. En nærmere studie av tallmaterialet viste at en så sterk begrensning ville ha hindret fartøy i de tre største lengdegruppene i å kunne fiske det kvantum torsk som inngikk i samlekvotegrunnlaget. En viktig årsak til dette var imidlertid en overregulering av torskekvotene i 2002 på 40%, noe som i ettertid har vist seg å være altfor høyt. Bl.a. for å ikke begrense det som hadde vært mange fartøyers naturlige tilpasning med hensyn til torskefiske, ble det bestemt at begrensningen burde ligge på 90 %. Med det gode torskefisket tidligere i år, må det imidlertid i ettertid konstateres at en maksimalandel på 90 % torsk ikke representerte en sterk nok begrensning på torskefisket. Tabell 6 nedenfor viser beregnet regulerings effekt av ulike andeler av torsk i forhold til det fisket som har foregått i 2002.

Tabell 6

Prosentand el Torsk	Kvants- el Effekt
90 %	589
80 %	2.493
75 %	4.233
70 %	6.368
65 %	8.852
60 %	11.658

Sammenholdes tabellene 3 og 6 ser en at overfisket av torsk pr. 3.11.02 ville vært bortimot halvert dersom maksimal torskeandel for eksempel hadde vært 70%. For å få eliminert overfisket av torsk er det således behov for en kombinasjon av både å redusere overreguleringsgraden og å redusere andelen av samlekvoten som tillates tatt ut som torsk.

Hvor stor andelen skal være, vil avhenge av størrelsen på kvotene av de tre artene som står til rådighet for fartøyene i henholdsvis gruppe I og II. Andelene må tilpasses slik at fartøyene kan fiske sine tildelte kvoter av torsk. I det en viser til samlekvoteforslagene under punkt 4.4. og 4.5 nedenfor,

vil Fiskeridirektøren foreslå at maksimalt 75 % av tonn utdelt samlekvote til hvert fartøy i gruppe I kan fiskes som torsk, og at tilsvarende andel settes til 80% for fartøy i gruppe II.

4.4 Forslag til samlekvoteregulering av fartøyene under 15 meter i gruppe I

I henhold til forslagene i sak 12 og 13 vil fartøy under 15 meter i den nye gruppe I ha til disposisjon gruppekvoter torsk, hyse og sei i 2003 som vist i tabell 7 nedenfor. Tabellen viser i tillegg hva dette utgjør i torskeenheter. For sammenligningens skyld har vi også tatt med de faktiske og omregnede kvanta for inneværende år.

Tabell 7

Lengdegruppe	Torsk	Hyse	Sei	Sum
0 - 9,99 m	14 065	3 298	10 534	27 897
10 -14,99 m	40 602	10 236	16 247	67 085

Sum gruppekvoter 2003	54 667	13 534	26 781	94 982
Samlekvoter 2003	54 667	9 474	6 695	70 836
Sum gruppekvoter 2002	53 361	11 672	20 737	85 770
Samlekvoter 2002	53 361	8 170	6 221	67 753
Fangst i torskenh. 2002	66 835	6 927	3 428	77 189
Fangst hittil i 2002 i % av kvoten i 2003	122 %	73 %	51 %	109 %

Ved å sammenholde årets fangst med neste års kvoter omregnet i torskeenheter, og forutsetter at utviklingen i fisket blir omtrent som i år, viser tabell 7 at det samlet er et reguleringsbehov på 9 % dersom en skal klare å holde fisket innenfor de tildelte samlekvoter. Når det gjelder de enkelte artene, er det et reguleringsbehov på hele 22 % for torsk på den ene side, mens en ikke har fisket opp kvotene av hyse og sei.

Tabell 7 indikerer at det er et behov for å redusere graden av overregulering. Tabellen antyder at en samlet reduksjon på 9% er nok til at samlekvoten totalt ikke vil bli overfisket, men denne reduksjonen inneholder ingen garanti for at avsetningen av torsk ikke kan bli overfisket. To forhold som ytterligere øker behovet for å redusere overreguleringen, er for det første at året ikke er omme slik at overfisket i år vil bli enda større. For det andre vil nye fartøy i gruppe I neste år øke antallet fartøy i gruppen med vel 10%. Isolert sett vil det være et reguleringsbehov for torsk på anslagsvis 25%, mens det for samlekvoteordningen totalt vil være et reguleringsbehov på anslagsvis 11 - 12%.

I prinsippet kunne overreguleringen av hyse og sei økt noe på grunn av økningen i gruppekvote av hyse- og seikvote, men overreguleringen for disse artene er allerede stor slik at det bare er grunnlag bare for en mindre oppjustering av hyse- og seikomponentene i samlekvotemodellen.

Fiskeridirektøren vil derfor foreslå at samlekvotene beregnes slik at overreguleringen for torsk reduseres med ca 25 % i forhold til "maksimalkvote" av torsk i 2002, mens overreguleringen når det gjelder hyse og sei tilpasses slik at reguleringsbehovet på 11 – 12% når det gjelder samlekvoteordningen sett under ett skulle bli dekket inn.

Fiskeridirektøren vil foreslå at torskestigen brukes for å fordele kvoten på fartøynivå i de ulike lengdegruppene når det gjelder torsk, mens en bruker årets fordeling mellom fartøy over og under 10 meter når det gjelder hyse og sei.

I tabell 8 nedenfor har vi regnet om de individuelle kvotene av torsk, hyse og sei til samlekvoter ved å bruke omregningsfaktor 0,7 for hyse og 0,25 for sei.

Tabell 8. Samlekvoter 2003

Lengdegruppe	Samle- 75 %				
	Torsk	Hyse	Sei	kvote	Torsk
0 - 6,99 m	14	15	19	29,3	21,9
7 - 7,99 m	17	15	19	32,3	24,2
8 - 8,99 m	19	15	19	34,3	25,7
9 - 9,99 m	24	15	19	39,3	29,4
10 - 10,99 m	27	19	31	48,1	36,0
11 - 11,99 m	35	19	31	56,1	42,0
12 - 12,99 m	43	19	31	64,1	48,0
13 - 13,99 m	53	19	31	74,1	55,5
14 - 14,99 m	61	19	31	82,1	61,5

Fiskeridirektøren foreslår at fartøy under 15 meter i gruppe I reguleres med samlekvoter som vist i tabellen ovenfor.

Når inntil 75% av samlekvoten kan fiskes som torsk, vil fartøyene kunne fiske mer torsk enn hva de ville blitt tildelt i kvote dersom samlekvoteordningen ikke var blitt innført, men denne muligheten er redusert fra inneværende år, og blir mindre jo større fartøyet er.

Fiskeridirektøren vil til slutt peke på at det er nødvendig med et bedre erfaringsgrunnlag når det gjelder bruk av samlekvoter som reguleringsverktøy. I en situasjon med utprøving av både Finnmarksmodellen og samlekvote regulering, er det nødvendig med større erfaringsgrunnlag for å finne de tilpassede kvotestørrelsene. Det må understrekes at det er en overordnet målsetting å unngå et overfiske av torskekvoten i 2003. Dersom det skulle vise seg at nivået på samlekvoteene er satt for lavt i forhold til målsettingen om at samlekvote fartøyene skal få fiske sine gruppekvoter omregnet i sum samlekvoter, kan størrelsen på samlekvoteene justeres på Reguleringsrådets møte i juni 2003. En eventuell justering på det tidspunktet skulle teoretisk sett bidra til å skyve fisket mer mot hyse og sei.

4.5 Forslag til samlekvote regulering av fartøy i Gruppe II

Som nevnt under sak 12/02, ønsker Fiskeridirektøren at skal det innføres samlekvoter for fartøy i gruppe II. I henhold til forslag i sak 12/02 blir de foreslåtte kvotene av torsk, hyse og sei til fartøy i gruppe II som vist nedenfor:

Tabell 9

	Totalkvote konvensjonelle redskaper	Gruppe II andel i %	Kvote 2003 Gruppe II
Torsk	137.457	10%	13.746 tonn
Hyse	35.650	8%	2.852 "
Sei	58.520	14%	8.193 "

Som foreslått under sak 12/02 tilsier utviklingen i fisket etter torsk i 2002 et noe strammere reguleringsopplegg når det gjelder "maksimalkvotene" av torsk som skal inngå i samlekvoteordningen for gruppe II. Her må det særskilt vektlegges at samlekvoteene blir garanterte fartøykvoter. Tilsvarende gjør seg gjeldende for hyse og sei. For disse artene må det i tillegg vektlegges at maksimalkvoten for inneværende år var fastsatt uten en inndeling i gruppe I og gruppe II, samt det forhold at med samlekvoter kan ikke-utnyttede kvoter av hyse og sei konverteres til torsk. Vi har imidlertid ikke noen gode erfaringstall for fastsettelse av kvotene for disse artene. Med samlekvoter vil det mest nærliggende være, når vi har fastsatt

kvotene av torsk for de enkelte lengdegrupper, å fastsette kvotene av hyse og sei forholdsmessig til størrelsen av gruppekvoten av torsk.

Fiskeridirektøren vil på dette grunnlag foreslå at fartøy i gruppe II reguleres etter følgende stige og med følgende samlekvoter i 2003:

Tabell 10

Fartøylengde	Faktor	Torsk	Hyse	Sei	Samlekvote
Under 8 meter	1	10	2,1	6	13,0
8 – 9,99 meter	1,4	14	2,9	8,4	18,2
10 – 14,99 meter	1,6	16	3,4	9,6	20,8
15 meter og over	1,9	19	4,0	11,4	24,6

Behovet for et garantert kvantum faller etter Fiskeridirektørens oppfatning bort på grunn av at fartøyene i gruppe II vil bli regulert etter en samlekvotemodell med garanterte kvoter i 2003. Dersom det viser seg at samlekvotene er satt for lavt, kan de justeres på Reguleringsrådets møte i juni 2003.